

Vård och omsorg om äldre personer och personer med funktionsnedsättning, enligt socialtjänstlagen (2001:453), SoL

Statistikår 2007, 1 oktober (mättdag)

SO0309 och SO0310

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Administrativa uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	3
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	3
A.12	Uppläggning och genomförande.....	3
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning.....	4
B.1	Innehåll.....	4
1.1	Statistiska målstorheter.....	4
1.1.1	Objekt och population.....	4
1.1.2	Variabler.....	4
1.1.3	Statistiska mått.....	5
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	5
1.1.5	Referenstider.....	5
1.2	Fullständighet.....	5
B.2	Tillförlitlighet.....	5
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2	Osäkerhetskällor.....	6
2.2.1	Urval.....	6
2.2.2	Ramtäckning.....	6

2.2.3	Mätning	6
2.2.4	Svarsbortfall	6
2.2.5	Bearbetning	6
2.2.6	Modellantaganden	6
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	6
B.3	Aktualitet	7
3.1	Frekvens	7
3.2	Framställningstid	7
3.3	Punktlighet	7
B.4	Jämförbarhet och sam användbarhet	7
4.1	Jämförbarhet över tiden	7
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	7
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	7
B.5	Tillgänglighet och förståelighet	7
5.1	Spridningsformer	7
5.2	Presentation	7
5.3	Dokumentation	7
5.4	Tillgång till primärmaterial	7
5.5	Uppl ynningstjänster	8

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Socialtjänst

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Äldre- och handikappomsorg

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Socialstyrelsen
Postadress: 106 30 Stockholm
Besöksadress: Rålambsvägen 3
Kontaktperson: Lena Janzon
Telefon: 075-247 4052
Telefax: 075-247 3563
E-post: Lena.Janzon@Socialstyrelsen.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statistiska centralbyrån
<i>Postadress:</i>	SCB, 701 89 Örebro
<i>Besöksadress:</i>	Klostergatan 23
<i>Kontaktperson:</i>	Alf Pettersson
<i>Telefon:</i>	019-17 63 32
<i>Telefax:</i>	019-17 70 80
<i>E-post:</i>	Alf.pettersson@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgifterna samlas in med stöd av lagen (2001:99) om den officiella statistiken och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken, vilket innebär skyldighet att lämna de efterfrågade uppgifterna.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallringsföreskrifter finns i RA-MS 2001:40 (Riksarkivets myndighetsspecifika föreskrift). Det innebär att registret inte gallras.

A.9 EU-reglering

Finns ej.

A.10 Syfte och historik

Syftet med statistiken är att belysa omfattningen av vissa kommunala insatser enligt socialtjänstlagen. Statistikåret 2007 införde Socialstyrelsen en personnummerbaserad uppgiftsinsamling som underlag för officiell statistik om äldre- och handikappomsorgen. För statistikåren 1994-2006 baserades statistiken på mängduppgifter som till viss del hade ett likartat innehåll som 2007 års statistik. Tidigare år, fram till 1994, ansvarade Statistiska centralbyrån för officiell statistik om äldre- och handikappomsorg.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används i första hand som underlag för nationell uppföljning och utvärdering, för jämförelser mellan kommuner och som allmän information.

A.12 Uppläggning och genomförande

Uppgifterna samlades in via datafiler som kommunerna skickade till SCB via en

en uppgiftslämnarsida på Internet. För att kunna lämna uppgifterna använde kommunerna unika användarnamn och lösenord vid inloggning på sidan. Uppgiftsinsamlingen är en totalundersökning med mättag den 1 oktober 2007 samt för vissa variabler oktober månad. Samtliga personer som hade biståndsbeslut om någon av de efterfrågade insatserna den 1 oktober ingår i populationen.

A.13 Internationell rapportering

Förekommer inte.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Den 30 juni 2008 görs en ny uppgiftsinsamling som motsvarar den som gäller den 1 oktober 2007. Därefter sker en omläggning till en fortlöpande registrering av uppgifter i kommunerna från och med den 1 juli 2008 samt ett uppgiftslämnande som sker halvårsvis till Socialstyrelsen. Omläggningen den 1 juli 2008 innebär även en utökad mängd variabler.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Statistikåret 2007 infördes en personnummerbaserad datainsamling över insatser inom äldre- och handikappomsorgen. Vissa variabler har fått en ändrad definition jämfört med tidigare års mängdstatistik. Det har även tillkommit variabler. Vidare har begreppet ”person med funktionsnedsättning” definierats som ”person med fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning”.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Personer som var beviljade viss insats enligt 4 kap. 1 § SoL

1.1.1 Objekt och population

Målpopulationen består av samtliga personer som i Sverige var beviljade någon eller flera av specificerade insatser enligt socialtjänstlagen (2001:453). Objekten är var och en av dessa personer som utgör målpopulationen.

1.1.2 Variabler

- Kommunkod
- Kommunens stadsdelskod, nämnd eller motsvarande
- Brukarens personnummer
- Brukaren bor den 1 oktober i ordinärt boende
- Brukaren bor den 1 oktober i särskilt boende
- Brukaren bor den 1 oktober i annat boende
- Brukaren bor den 1 oktober i enpersonshushåll
- Brukaren har den 1 oktober biståndsbeslut om hemtjänst
- Antal beviljade/beräknade hemtjänsttimmar under oktober månad

- Beslutet om hemtjänst avser service
- Beslutet om hemtjänst avser personlig omvårdnad
- Beslutet om hemtjänst avser ledsagning
- Beslutet om hemtjänst avser avlösning av anhörig i hemmet
- Beslutet om hemtjänst avser matdistribution
- Brukaren har den 1 oktober biståndsbeslut om boendestöd
- Antal beviljade/beräknade boendestödstimmar under oktober månad
- Brukaren har den 1 oktober biståndsbeslut som avser trygghetslarm
- Brukaren har den 1 oktober biståndsbeslut som avser dagverksamhet
- Brukaren har den 1 oktober biståndsbeslut som avser korttidsvård/-boende
- Brukaren har den 1 oktober biståndsbeslut som avser anhörigbidrag/hemvårdsbidrag
- Brukaren har den 1 oktober biståndsbeslut som avser kontaktperson/kontaktfamilj
- Brukaren har den 1 oktober biståndsbeslut som avser annat bistånd inom äldre- eller handikappomsorg

1.1.3 Statistiska mått

Antal personer med respektive insats, antal personer med respektive insats i förhållande till antal personer i befolkningen.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Redovisning görs för riket, län och kommun. Vidare har redovisning gjorts fördelat på åldersgrupper och i vissa fall kön.

1.1.5 Referenstider

Socialtjänstinsatserna gäller beviljade insatser den 1 oktober 2007. Antal hemtjänst- och boendestödstimmar gäller oktober månad 2007.

1.2. Fullständighet

Statistikens variabelinnehåll har utformats med hjälp av användare och ämnes-sakkunniga på Socialstyrelsen. Dock belyser statistiken enbart beslut som var giltiga den 1 oktober 2007 (tvärsnittsmätning för den aktuella dagen).

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten och den statistiska kvaliteten i de insamlade uppgifterna kan variera mellan olika kommuner. Kvaliteten är förknippad med bl.a. hur väl kommunernas IT-system anpassats för registrering och uttag av uppgifter, hur olika insatser definieras och avgränsas i kommunerna, hur rutiner för registrering av uppgifterna fungerar och noggrannheten i behandlingen av uppgifterna både i kommunerna och på Socialstyrelsen. Socialstyrelsen bedömer att tillförlitligheten är tillräckligt god för statistikens avsedda användning.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 *Urval*

Totalundersökning, inget urvalsförfarande föreligger.

2.2.2 *Ramtäckning*

Täckningsfel innebär antingen att personer som ingår i populationen inte finns med i registret (undertäckning) eller att personer som inte ingår i populationen ändå finns med i registret (övertäckning). Täckningsfel kan förekomma i statistiken utan att detta kan kvantifieras. Till exempel ingår personer (med SoL-insats) med psykisk funktionsnedsättning i målpopulationen men inte personer (med SoL-insats) med sociala problem. En viss insats kan dock vara densamma för båda dessa grupper. Biståndshandläggarna i kommunerna sätter inte diagnos för de personer som beviljas insats. Därmed kan t.ex. en person som utifrån en medicinsk bedömning skulle klassificeras ha en psykisk funktionsnedsättning kunna bedömas som en person med sociala problem. Enligt definitionen för målpopulationen ska en person som beviljas insats pga. sociala problem inte ingå i statistiken, och en övertäckning kan uppstå enligt detta exempel.

2.2.3 *Mätning*

Mätfel kan ha uppstått eftersom det är första gången mätmetoden (personnummerbaserad datainsamling) används för detta statistikområde. Vidare kan mätinstrumentet ha bidragit till mätfel eftersom såväl teknik som förklaringar, instruktioner och definitioner kan ha misstolkats. Uppgiften om ”annat bistånd inom äldre- och handikappomsorg” utgick ur den officiella statistiken på grund av misstanke om mätfel.

2.2.4 *Svarsbortfall*

Alla kommuner har medverkat i datainsamlingen. Ett stort partiellt bortfall föreligger för variabeln enpersonshushåll, varför den utgick ur den officiella statistiken. Partiellt bortfall finns även för de variabler som anger vad hemtjänsten avser (”delinsatser”) samt antalet hemtjänsttimmar per månad. För personer i särskilt boende finns ett stort bortfall samt misstanke om mätfel vad gäller variablerna om hemtjänst. En planerad redovisning av dessa uppgifter utgick därför ur den officiella statistiken. Åtgärder har vidtagits inför kommande datainsamlingar.

2.2.5 *Bearbetning*

Bearbetningsfel kan förekomma.

2.2.6 *Modellantaganden*

Vid misstankar om bortfall eller betydelsefulla kvarstående fel efter genomförda rättningar har berörda uppgifter utgått ur statistikredovisningen.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Förekommer ej

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Redovisning för statistikår 2007.

3.2 Framställningstid

Cirka nio månader från mätdatumet.

3.3 Punktlighet

Publiceringen skedde enligt tidplan.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Personnummerbaserad statistik infördes för statistikåret 2007. Det är inte lämpligt att göra jämförelser bakåt i tiden p.g.a. ny mätmetod och förändringar i informationens innehåll och definitioner.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken publicerades i rapporten "Äldre – vård och omsorg år 2007" samt i rapporten "Personer med funktionsnedsättning år 2007". Rapporterna finns tillgängliga på Socialstyrelsens hemsida <http://www.socialstyrelsen.se>. Utskrift av rapporten kan beställas från webbutiken eller Socialstyrelsens kundtjänst, 120 88 Stockholm. Fax 08-779 96 67, e-post Socialstyrelsen@strd.se, ange artikelnummer 2008-44-7 för "Äldre – vård och omsorg år 2007" och artikelnummer 2008-44-8 för "Personer med funktionsnedsättning år 2007".

5.2 Presentation

5.3 Dokumentation

5.4 Tillgång till primärmaterial

Specialbearbetningar på registret kan utföras. Uppgifterna i registret är sekretesskyddade enligt lag. Tillgång till registerdata kan dock ges efter särskild prövning hos Socialstyrelsen.

5.5 Upplysningstjänster

Lena Janzon, Statistikenheten, Socialtjänstavdelningen, Socialstyrelsen.

Telefon: 075 247 4052

Simon Lind, Statistikenheten, Socialtjänstavdelningen, Socialstyrelsen.

Telefon: 075-247 3355

Marie Linder, Statistikenheten, Socialtjänstavdelningen, Socialstyrelsen.

Telefon: 075-247 3231